

Määräys roskaantuneen kiinteistön siistimisestä sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi

Lupa- ja valvontalautakunta 17.09.2024 § 88
535/11.04.00/2024

Päätösehdotus Lautakunta päättää määrätä seuraavaa:

Koska [REDACTED] ei jätteen haltijana ole noudattanut riittävässä määrin 8.5.2023 ja 3.10.2023 annettuja kehotuksia kiinteistön [REDACTED] siistimisestä, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta hänelle jätelain 126 §:n nojalla seuraavat päävelvoitteet sekä asettaa juoksevan uhkasakon päävelvoitteen 1 tehosteeksi ja kiinteän uhkasakon päävelvoitteen 2 tehosteeksi.

Päävelvoite 1:

Kiinteistöllä [REDACTED] sijaitsevat jätteeksi katsottavat tavarat, ajoneuvot, laitteet sekä muut esineet tulee siivota kiinteistöltä **30.4.2025** mennessä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on asiamukainen lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Päävelvoite 2:

Tositteet kiinteistöltä [REDACTED] poiskuljetettujen jätteiden toimittamisesta asianmukaisesti vastaanottoaikkoihin tulee esittää ympäristönsuojelulle **15.5.2025** mennessä.

Perusteet päävelvoitteille:

Jätelaki (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 122, 126 §:t

Kiinteistön roskaantuneisuutta on käsitelty ympäristönsuojelussa ainakin vuosina 2014 ja 2021. Vaikka tilanne kiinteistöllä on valokuvien perusteella parantunut vuodesta 2014 ja siivoamista on edistetty viime vuosina, on kiinteistölle varastoituna yhä käytöstä poistettuja tavaroita, ajoneuvoja, laitteistoja, ja erilaista jätteeksi katsottavaa materiaalia. Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Hankasalmen ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan suuri osa kiinteistöllä olevasta materiaalista on katsottava sen kunnon, huolenpidon asteen ja säilytysajan nojalla jätteeksi. Jättemateriaalin määrä ja luonne käyvät ilmi oheismateriaalina olevista muistioista, niiden yksilöinti on suuren määrän takia mahdotonta.

Kiinteistöllä suoritettujen tarkastusten perusteella velvoitettu on jätelain 6 §:n kohdan 11) tarkoittama jätteen haltija. Jätteeksi katsottavaa tavaraa on kiinteistön pihapiirissä niin paljon, että kiinteistö on katsottava jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantuneeksi. Koska jätteeksi katsottava materiaali on kerätty kiinteistölle velvoitetun toimesta, on hän roskaajana jätelain 73 §:n nojalla velvollinen siivoamaan kiinteistön. Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa. Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Päävelvoitteen määräjän pituutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus sekä velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä. Lisäksi todetaan, että siivoamista ei ole välttämätöntä tehdä kokonaisuudessaan itse ja siivoamiselle on ollut ennen määräyksen antamista jo useita vuosia aikaa.

Valvontaviranomaisella tai tämän määrämällä viranhaltijalla on jätelain 122 §:n mukaan oikeus pyynnöstä saada jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta.

Uhkasakon asettaminen

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000 euroa.

Mikäli päävelvoitetta 1 ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräjän jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi kiinteän uhkasakon, jonka suuruus on 500 euroa.

Perusteet uhkasakolle

Jätelaki (646/2011) 129 §

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-10, 18, 19, 22-24 §:t

Velvoitettua on kuultu siivousmääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Myös kiinteistön omistajalle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen. Kirjallisia selityksiä ei ole annettu.

Velvoitetulla on jätteen haltijana oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Mikäli siivoaminen suoritetaan ennen määräaikaan mennessä, asian käsittely raukeaa. Jos siivoamista ei ole tehty määräaikaan mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakon maksettavaksi, asianosaisia kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Velvoitettu velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.
Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksi

Saantitodistuksella velvoitetulle ([REDACTED])

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja ([REDACTED])
Keski-Suomen ELY-keskus

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Hankasalmella Kuuhanaveden kylässä sijaitsevalla kiinteistöllä ([REDACTED]) on havaittu runsaasti jätteeksi katsottavaa tavaraa ja kiinteistön roskaantumista. Kiinteistön roskaantumista on käsitelty ympäristönsuojelussa ainakin vuosina 2014 ja 2021.

Kiinteistöllä on kirjoilla ja toimii [REDACTED]. Kiinteistöllä suoritettujen tarkastusten perusteella hän on kiinteistöllä varastoitujen jätteiden haltija. Kiinteistön omistaa eri henkilö. Asiaa koskevat tarkastusmuistiot ja kehotukset on toimitettu tiedoksi myös kiinteistön omistajalle. Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai vesistön ranta-alueella.

Kiinteistöllä suoritettiin vuonna 2023 kaksi tarkastusta (5.5.2023 ja 27.9.2023) kiinteistön roskaantuneisuutta koskien. Tarkastusten pohjalta annettiin siivouskehotuksia, joista viimeisimmän määräaika on kulunut umpeen 31.3.2024. Viimeisimmässä kehotuksessa jätteiden haltijaa on veloitettu siivoamaan kiinteistöltä jätteet sekä käytöstä poistetut tavarat, laitteet ja ajoneuvot sekä esittämään kuitit jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan.

Tarkastus kehotuksen noudattamisen valvomiseksi järjestettiin 24.7.2024. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä oli yhä runsaasti jätettä ja käytöstä poistettavaa tavaraa sekä erilaisia ajoneuvoja. Kiinteistöllä havaittiin ainakin seuraavia huonokuntoisia, ulkonäkönsä puolesta käytöstä poistettua ja jätteeksi katsottavia asioita: noin 20 kpl ajoneuvoja (henkilö- ja pakettiautoja), useampi vene, ajoneuvojen ja laitteistojen osia, säiliöitä, rakennus/purkuosia, muoviputkia sekä kooltaan pienempää sekalaista metalli- ja muovitavaraa. Kiinteistöllä oli myös romahtanut ulkorakennus. Lisäksi kiinteistöllä oli ainakin tiiliä, puutavaraa, kaivuri ja useampi peräkärry. Kiinteistöllä ei [REDACTED] mukaan ole varastoituna vaarallisia aineita.

[REDACTED] on kritisoinut sitä, ettei hänelle ole yksilöity tarkasti sitä, mitä kiinteistöltä tulee poistaa. Osa tavarasta on hänen mukaansa käyttökelpoista esimerkiksi rakennustöihin. Hänelle on todettu, että kiinteistön tavaramäärästä johtuen käyttökelpoista tavaraa on tällä hetkellä käytännössä mahdotonta erottaa kiinteistöllä varastoiduista jätteistä ja kuntonsa puolesta käyttökelttomista tavaroista. Kun kiinteistöä on saatu tyhjätyä, voidaan yksittäisiä tavaroita käydä läpi tarkemmin. Näin on toimittu myös muissa vastaavissa tapauksissa.

Kuuleminen ja tarkastus

24.7.2024 järjestetyn tarkastuksen pohjalta jätteiden haltijaa sekä kiinteistön omistajaa kuultiin siivousmääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi. Kuulemiskirjeessä tuotiin esiin, että siivousmääräys kohdistetaan

ensisijaisesti roskaajaan (jätteiden haltijaan). Kuulemiskirjeessä kerrottiin, että selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisua.

Kirjallisia selityksiä ei ole saapunut. [REDACTED] on kuulemisaikana saatu tietoa siivouksen edistymisestä suullisesti.

Kiinteistöllä järjestettiin tarkastus kuulemiselle varatun määräajan (30.8.2024) jälkeen 10.9.2024. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöä koskevaa siivouskehotusta ei ole noudatettu riittävässä määrin ja kiinteistöllä on yhä runsaasti jätteenä katsottavaa materiaalia. [REDACTED] kerrottiin tarkastuksella, että asia etenee Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan käsiteltäväksi määräys- ja uhkasakkoasiana. Asia kirjattiin myös tarkastuksesta kirjoitettuun muistioon.

Esityslistan ohessa:

- Muistio tarkastukselta 5.5.2023 kuvaliitteineen
- Muistio tarkastukselta 27.9.2023 kuvaliitteineen
- Muistio tarkastukselta 24.7.2024 kuvaliitteineen
- Kuuleminen siivousmääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta määräyksen tehosteeksi 26.7.2024
- Muistio tarkastukselta 10.9.2024 kuvaliitteineen

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, puh. 050 573 1168